

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж2 599/25
25.12.2025. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Данице Косовац и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужила АА и малолетне ББ, чија је законска заступница мајка АА, обе из ..., чији је заједнички пуномоћник Илија Ђурђевић, адвокат из Вршца, Иве Милутиновића 28, против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Небојша Јанчић, адвокат из Вршца, Васка Попе 1, ради вршења родитељског права, по тужби и противтужби, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Вршцу П2 103/25 од 31.10.2025. године, у седници већа одржаној дана 25.12.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Вршцу П2 103/25 од 31.10.2025. године, у делу другог става изреке којим је одређено да ће пребивалиште тужиле малолетне ББ бити на било којој адреси мајке (осим адресе у ...), као и у четвртом, петом, шестом и седмом ставу изреке и у том делу предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П2 103/25 од 31.10.2025. године, првим ставом изреке, вршење родитељског права над тужиљом малолетном ББ из ... поверено је на самостано вршење тужилу АА - мајци. Другим ставом изреке, одређено је пребивалиште тужиле малолетне ББ из ... на адреси пребивалишта мајке - тужиле ББ из ... или на било којој другој адреси мајке. Трећим ставом изреке, обавезан је тужени да име свог доприноса за издржавање тужиле малолетне ББ плаћа месечно износ од 10.000,00 динара почев од дана подношења тужбе, па убудуће док за то постоје законски услови, до 15. дана у месецу за текући месец, на означени рачун законске заступнице малолетне тужиле - мајке АА, а да доспеле рате плати одједном у року од 8 дана од пријема пресуде. Четвртим ставом изреке, уређен је начин виђања тужиле малолетне ББ са туженим - оцем, тако што ће тужени - отац виђати тужилу малолетну ББ два пута недељно и то уторком и суботом од 17,30 часова до 19,30 часова, у кући у којој иста живи са тужиљом АА – мајком. Петим ставом изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев да се тужила АА делимично лиши родитељског права, у делу самосталног одлучивања о пребивалишту тужиле малолетне ББ, регулисању путних исправа за тужилу малолетну ББ и права на прелазак државне границе Републике Србије са тужиљом малолетном ББ, без писмене оверене сагласности туженог - оца. Шестим ставом изреке, одређена је привремена мера, па је уређен начин одржавања личних односа туженог - оца са тужиљом малолетном ББ, тако што ће се виђање одвијати два пута недељно - уторком и суботом од 17,30 часова до 19,30 часова, у кући у којој иста живи са тужиљом АА – мајком, те је одређено да ће

та привремена мера трајати до правноснажног окончања овог поступка, а да евентуално изјављена жалба не одлаже извршење решења о привременој мери. Седмим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка. Осмим ставом изреке, одлучено је да се парничне странке ослобађају плаћања судских такси.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је побијао првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...10/23), како из садржине изјављене жалбе произлази, у делу другог става изреке којим је одређено пребивалиште тужиље малолетне ББ и на било којој адреси мајке осим адресе у ..., ..., као и у четвртом, петом, шестом и седмом ставу изреке.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку у вези са члановима 202 - 207 Породичног закона (“Службени гласник РС”, бр. 18/05, 72/11 – др. Закон и 6/15), Апелациони суд је оценио да је жалба туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у списима, тужиља АА (рођена дана 27.3.2007. године) и тужени (рођен дана 28.12.2001. године) започели су емотивну везу током 2022. године, а недуго потом тужени се уселио у кућу родитеља тужиље АА, са којима је она становала, те је њихова ванбрачна заједница трајала око 6 месеци, након чега је њихова емотивна веза и ванбрачна заједница прекинута, да би потом тужиља АА сазнала да је у другом стању. По рођењу заједничког детета - тужиље ББ (рођена дана 21.7.2023. године), тужени је исту признао за своје дете, а тужиља АА и тужени су покушали да реуспоставе партнерски однос, али је њихова поново успостављена ванбрачна заједница окончана након неколико месеци. Након иселења из породичне куће тужиље АА крајем 2023. године, тужени је једном посетио тужиљу малолетну ББ, непосредно након прекида ванбрачне заједнице, и од тада између њих није било контакта, нити исти учествује у њеном издржавању. Тужиља АА живи у кући својих родитеља са тужиљом малолетном ББ, својим родитељима и млађим братом, у кући у ..., ..., а тужиља АА је редовна ученица 4. разреда ... (образовни профил - ...). Тужиља АА, повремено ради, ..., где оствари зараду од 60.000 - 70.000 динара месечно. Рачуне за комуналне услуге за кућу у којој тужиље живе плаћају родитељи тужиље АА. За издржавање тужиље малолетне ББ потребно је месечно 15.000,00 динара - 20.000,00 динара, за млеко, пелене и одећу, а тужиљи АА у издржавању тужиље малолетне ББ финансијски помажу њена мајка и брат. Тужени живи у ..., у изнајмљеној гарсоњери са својом мајком, која није запослена и плаћа закуп гарсоњере 150 евра месечно, као и рачуне за комуналне услуге, у укупном месечном износу од 23.000,00 динара - 26.000,00 динара. Обавља привремене и повремене послове и остварује месечне приходе око 50.000 динара.

Према налазу и мишљењу Центра за социјални рад Вршац број 560-32-1686/2025 од 5.5.2025. године и допунском налазу и мишљењу истог Центра број 560-32-1686/2025 од 13.10.2025. године, с обзиром на календарски узрест тужиље малолетне ББ, њене развојне потребе и чињеницу да иста живи са мајком – тужиљом АА, а да контакт са туженим – оцем није успостављен након првих пет месеци од њеног рођења, предложено је да се повери мајци – тужиљи АА на самостално вршење родитељског права, а да је у најбољем интересу тужиље малолетне ББ да се виђање са туженим - оцем уреди тако да тужени - отац виђа дете - тужиљу малолетну ББ два пута недељно уторком и суботом од 17,30 до 19,30 часова у кући у којој иста живи са тужиљом АА – мајком, с обзиром на то да дете у току дана најчешће спава у периоду од 15,00 до 17,00 часова, као и да дете није имало контакт са туженим - оцем након првих

5 месеци живта, па је важно да се успостављање и обнављање односа са туженим - оцем реализује постепено, у сигурном и познатом окружењу, како би се обезбедио осећај сигурности и очувала емоционална стабилност детета.

Према изјашњењу Центра за социјални рад Вршац број 560-32-1686/2025 од 30.10.2025. године, у разговору који је обављен са тужиљом АА иста је негирала да планира да са тужиљом малолетном ББ иде у иностранство, те Центар сматра да у датом моменту није сврсисходно да се мајка делимично лиши родитељског права у наведеном делу – самостално одлучивање о пребивалишту малолетног детета, регулисању путних исправа и права за прелазак државне границе са малолетним дететом без писане оверене сагласности туженог.

Правноснажним решењем Основног суда у Вршцу П2 103/25 од 10.6.2025. године, усвојен је предлог туженог и одређена је привремена мера, којом је забрањено тужиљи АА да изводи тужиљу малолетну ББ рођену 21.7.2023. године из Републике Србије, односно да са истом пређе границу земље у иностранству до правноснажног окончања поступка, с обзиром на то да је тужиља АА на рочишту одржаном дана 6.6.2025. године, изјавила да има намеру да иде у иностранство, у Берлин са малолетним дететом, а да није планирала како ће тужени - отац да виђа малолетно дете док је у иностранству.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања и стања у списима првостепени суд је у складу са члановима 6, 61, 73, 77, 82, 154, 160, 161, 162 и 164 Породичног закона, имајући у виду налаз и мишљење Центра за социјални рад у Вршцу, оценио да је у најбољем интересу тужиље малолетне ББ да буде поверена тужиљи АА - мајци на самостално вршење родитељског права, као и да би поштујући најбољи интерес малолетног детета, виђање са туженим - оцем требало уредити тако да тужени - отац виђа малолетно дете два пута недељно, уторком и суботом од 17,30 до 19,30 часова у кући у којој тужиља малолетна ББ живи са тужиљом АА – мајком, а с обзиром на то да је малолетно дете поверено мајци – тужиљи АА на самостално вршење родитељског права одређено је да пребивалиште малолетног детета буде на адреси код мајке. Одлучујући о висини доприноса туженог за издржавање тужиље малолетне ББ, првостепени суд је оценио, имајући у виду имовинске прилике родитеља – тужиље АА и туженог, њихове трошкове и постигнути споразум у погледу висине доприноса туженог, као и износ накнаде породичног смештаја за дете у хранитељској породици да је износ од 10.000,00 динара адекватан износ за правилан живот и развој тужиље малолетне ББ, и то од дана подношења тужбе, па док за то постоје законски услови. Првостепени суд је, с обзиром на то да је тужиља АА пред Центром за социјални рад изјавила да не планира да са тужиљом малолетном ББ оде у иностранство, да је тужиља АА редован ученик ..., као и мишљење Центра за социјални рад Града Вршца да у датом моменту није сврсисходно да се тужиља АА - мајка делимично лиши родитељског права у делу који се тиче самосталног одлучивања о пребивалишту тужиље малолетне ББ, регулисању путних исправа за малолетно дете и права на прелазак државне границе Републике Србије са малолетним дететом, без писмене оверене сагласности туженог, оценио да нису успуњени услови за делимично лишење родитељског права тужиље АА, па је у том делу одбио као неоснован противтужбени захтев.

Првостепени суд је применом одредби чланова 447, 449, 456 и 460 Закона о извршењу и обезбеђењу, као и члана 61 Породичног закона, имајући у виду најбољи интерес малолетног детета – тужиље малолетне ББ, одредио привремену меру, којом је регулисао модела виђања између тужиље малолетне ББ и туженог - оца, на начин предложен од стране Центра за социјални рад, који сматра да како малолетно дете није имало контакт са туженим - оцем након првих 5 месеци живота, да је важно да се

успостављање и обнављање односа реализује постепено у сигурном и познатом окружењу, како би се обезбедио осећај сигурности и очувала емоционална стабилност малолетног детета, тако што би се виђање туженог - оца са малолетним дететом одвијало два пута недељно, уторком и суботом од 17,30 до 19,30 часова, у кући у којој тужила малолетна ББ живи са тужиљом АА – мајком.

По оцени Апелационог суда, одлука првостепеног суда, у другом ставу изреке у делу којим је одређено пребивалиште тужиле малолетне ББ на било којој другој адреси мајке (осим адресе у ..., ...), у делу који се односи на начин одржавања личних односа тужиле малолетне ББ и туженог – оца, као и привремена мера којом је одређен модел виђања до правноснажног окончања спора и делимичног лишења родитељског права тужиле АА - мајке, за сада се не може прихватити као правилна, јер је захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, на коју се жалбом туженог основано указује. Побијана одлука у том делу има недостатака због којих се не може испитати, с обзиром на то да нису дати разлози о битним чињеницама, а они који су дати нејасни су, недовољни и противречни да би се оправдало правно становиште на коме је побијана пресуда заснована. Такође, ни чињенице битне за доношење правилне одлуке у том делу нису потпуно и правилно утврђене, што је довело до погрешне примене материјалног права, на шта се основано жалбом указује.

Регулишући права детета, одредба члана 61 Породичног закона прописује да дете има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи, као и да ово право може бити ограничено само судском одлуком када је то у најбољем интересу детета. Породични закон одредбом члана 67 прописује да је родитељско право изведено из дужности родитеља и да постоји само у мери у којој је потребно за заштиту личности, права и интереса детета. Стога у складу са наведеним треба тумачити и одредбе члана 68 Породичног закона о праву родитеља да се стара о детету у смислу учешћа родитеља у чувању, подизању и васпитању детета.

Одредбим члана 82 став 1 Породичног закона прописано је да родитељ који несавесно врши права или дужности из садржине родитељског права може бити делимично лишен родитељског права, ставом 2 истог члана прописано је да судска одлука о делимичном лишењу родитељског права може лишити родитеља једног или више права и дужности из садржине родитељског права, осим дужности да издржава дете, док је ставом 3 истог члана прописано да родитељ који врши родитељско право може бити лишен права и дужности на чување, подизање, васпитавање, образовање и заступање детета, те на управљање и располагање имовином детета.

Одредбом члана 266 став 1 Породичног закона прописано је да у спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета. Најбољи интерес детета представља правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја, а елементи процене најбољег интереса су узраст, пол и друге карактеристике детета, безбедност детета и осећање детета, егзистенцијалне потребе детета, способност родитеља да препозна развојне потребе детета, очекивања и утицај промењених околности на дете. Ради правилног сагледавања најбољег интереса детета, суд има могућност да у поступку доказивања чињеница користи истражно начело (члан 205 Породичног закона) и да самостално истражује чињенице које ниједна странка није изнела, као и да у складу са тим самостално изводи потребне доказе.

У том смислу и Конвенција о правима детета (Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима детета "Службени лист СФРЈ", међународни уговори бр.

15/90 и "Службени лист СРЈ" међународни уговори бр. 4/96 и 2/97), у члану 3 наводи да су у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја интереси детета, без обзира на то да ли их предузимају јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела.

Све наведено указује да је интерес детета приоритетан у одлучивању о свим питањима, па и о начину одржавања личних односа између родитеља са којим дете не живи и малолетног детета. Ради свеобухватног сагледавања најбољег интереса детета суд има овлашћење да по службеној дужности прибавља мишљење и других стручних установа, а не само органа старатељства, уколико процени да мишљење тог органа није потпуно или не уважава у довољној мери најбољи интерес детета. У сваком случају, уколико суд сматра да је потребно може затражити допуну датог мишљења или саслушати водитеља случаја.

Одредбом члана 270 Породичног закона прописано је да је суд дужан да, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, затражи налаз и стручно мишљење органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

Наведена дужаност суда установљена је како би приликом одлучивања о вршењу родитељског права на доследан начин утврдио најбољи интерес малолетног детета.

Према стању у списима, тужиља АА је на записнику од 6.6.2025. године, изјавила да има намеру да оде у иностранство са малолетним дететом – тужиљом малолетном ББ, највероватније у Берлин, када буде средила папире и да планира да остане тамо 2-3 месеца, при чему би за прво време у иностранству боравила сама, а када се снађе тамо би одвела тужиљу малолетну ББ, а да није планирала како ће тужени - отац да виђа тужиљу малолетну ББ када се дете буде налазило у иностранству.

Првостепени суд је прибавио мишљење Центра за социјални рад Вршац који је мишљења да је у најбољем интересу тужиље малолетне ББ да се успостави контакт са туженим – оцем и да би виђање са туженим - оцем требало уредити тако да тужени - отац виђа дете - тужиљу малолетну ББ два пута недељно уторком и суботом од 17,30 до 19,30 часова у кући у којој иста живи са тужиљом АА – мајком, у сигурном и познатом окружењу, како би се обезбедио осећај сигурности и очувала емоционална стабилност детета, а на предложени начин виђања тужени је имао примедбе, те је на записнику од 25.8.2025. године, изјавио да тужиља АА и њена мајка истом онемогућавају да уђе у њихову породичну кућу, да истог вређају и омаловажавају, те је предложио да орган старатељства или првостепени суд, у том смислу промени предложени начин виђања. Након тога, првостепени суд је прибавио изјашњење органа старатељства од 13.10.2025. године, поводом противтужбеног захтева и предлога за одређивање предложене привремене мере, којим је без навода шта је подразумевао “спроведени стручни поступак” орган старатељства остао код датог мишљења, док је у изјашњењу од 30.10.2025. године, орган старатељства мишљења да у датом моменту није сврсисходно да се тужиља АА - мајка делимично лиши родитељског права у делу за самостално одлучивање о пребивалишту малолетног детета, регулисању путних исправа и права за прелазак државне границе са малолетним дететом без писане оверене сагласности туженог, јер је у разговору који је обављен са тужиљом АА иста негирала да планира да са тужиљом малолетном ББ иде у иностранство.

Центар за социјални рад Вршац није дао довољне разлоге због којих је остао код предлога да се виђање туженог – оца са малолетним дететом одвија искључиво у

породичној кући тужиље АА, код тврдњи туженог да иста, као и њена мајка онемогућавају туженом да у ту кућу уђе, да истог вређају и омаловажавају, те на који начин би такво окружење и начин виђања могло евентуално негативно утицати на тужилу малолетну ББ, те да ли би неко друго окружење могло бити подобније ради очувања емоционалне стабилности малолетног детета у поступку реуспостављања контакта са туженим – оцем. Осим тога, орган старатељства је само на основу накнадне тврдње тужиље АА да не планира одлазак у иностранство са малолетним дететом, оценио да у датом моменту није сврсисходно да се иста делимично лиши родитељског права, без сагледавања ранијих супротних навода и укључивања у спроведени поступак и туженог – оца. Такође, за сада је нејасна и одлука првостепеног суда да пребивалиште тужиље малолетне ББ буде на било којој другој адреси мајке, осим актуелне адресе у ..., с обзиром на то да је првостепени суд пропустио да у образложењу своје одлуке да разлоге за такву одлуку, посебно имајући у виду да сагласност за промену адресе становања малолетног детета у оквиру истог града, по Закону о пребивалишту и боравишту грађана, у ситуацији када је дете поверено на самостално вршење родитељског права, у конкретном случају мајци, за пријаву адресе није потребна сагласност другог родитеља, али да ту ситуацију треба разликовати од промене пребивалишта малолетног детета, будући да та два појма у свом значењу нису идентична. Исто тако, за прелазак државне границе малолетног детета ради туристичког путовања, као и за подношење захтева за издавање путне исправе, у ситуацији када је малолетно дете поверено мајци на самостално вршење родитељског права, по Закону о граничној контроли и по Закону о путним исправама није потребна сагласност другог родитеља који не врши родитељско право, па је за сада остало неразјашњено да ли се захтев туженог да се тужиља АА у том делу лиши родитељског права односи искључиво на одлазак у иностранство ради пресељења и рада. Све су то околности које је првостепени суд требало да разјасни, утврди, оцени, прибављајући адекватно мишљење органа старатељства и да донету одлуку образложи јасним разлозима, а што је првостепени суд пропустио да учини. Стога, за сада се не може прихватити као правилна побијана одлука да пребивалиште тужиље малолетне ББ, поред постојеће адресе мајке у ..., буде или на било којој другој адреси мајке, као и одлука о одржавању личних односа детета са туженим - родитељем са којим малолетно дете не живи, па је првостепена пресуда, као и решење о привременој мери у погледу модела - начина уређења личних односа малолетног детета и туженог – оца до правноснажног окончања спора, као и одлука о предлогу за делимично лишење родитељског права тужиље АА, морала бити укинута и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Првостепени суд ће у поновном суђењу отклонити битну повреду одредаба парничног поступка на коју је указано, тако што ће у смислу члана 398 став 2 Закона о парничном поступку расправити сва спорна питања на која је указано. Након што утврди све битне чињенице, поново ће оценити све изведене доказе, па ће на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применити материјално право и донети нову, правилну и на закону засновану одлуку, као и одлуку о предложеној привременој мери којом ће уредити модел виђања до правноснажног окончања спора, за коју ће дати довољне и јасне разлоге руководећи се најбољим интересом детета. За своју одлуку ће у образложењу навести јасне и потпуне разлоге и у том смислу ће поступак спровести сходно члану 313 Закона о парничном поступку у вези са чланом 205 Породичног закона, водећи рачуна да се утврде све чињенице које су од значаја за правилну одлуку о тужбеном и противтужбеном захтеву, тако што ће поново прибавити мишљење органа старатељства, који ће дати допуњено мишљење и предлог за уређење начина виђања туженог са малолетним дететом, имајући у виду потешкоће у спровођењу виђања у породичној кући у којој малолетно дете живи на које је тужени указао. Суд ће посебно имати у виду цитиране одредбе члана 67 и 68 Породичног

закона које прописују да се право родитеља на учешће у чувању, подизању и васпитању детета остварује у мери потребној за заштиту личности, права и интереса детета. Суд о наведеним правима родитеља одлучује само у интересу детета, а жеље оба родитеља су том интересу подређене.

Са изложеног Апелациони суд је применом одредбе члана 391 став 1 и члана 392 став 2 у вези са чланом 387 став 1 тачка 3 Закона о парничном поступку одлучио као у изреци овог решења.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у седмом ставу изреке побијане пресуде, применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, у вези са чланом 165 став 3 Закона о парничном поступку, јер зависи од коначног исхода спора.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић